

IZBOR HIBRIDOV V LETU 2019

Za lažje razumevanje preglednic z izborom hibridov, smo pripravili kratko razlago lastnosti, ki so prikazana v preglednicah.

Tip zrnja

Po tipu zrnja ločimo dve osnovni zvrsti koruze: zobanke in trdinke. Med njima je več mešanih tipov. V Sloveniji so vsi preizkušeni hibridi razvrščeni v šest razredov, odvisno od razmerja klenega in moknatega endosperma v zrnju.

T	Tz	TZ	ZT	Zt	Z
trdinka	trdinka z majhnim izrazom zobatosti	mešani tip s poudarjeno klenostjo	mešani tip s poudarjeno zobatostjo	zobanka z zelo majhnim izrazom klenosti	zobanka

Zobanke so v Sloveniji najbolj razširjena zvrst koruze. Praviloma so rodnejše od trdink in imajo daljšo rastno dobo. Ker so rastline poznejše, jih lahko odlikuje velik pridelek suhe snovi ter energijsko bogata silaža.

Trdinke imajo povečano vsebnost klenega endosperma ter karotenoidov in drugih barvil, zato so primernejše za prehrano določenih vrst živali (npr. perutnine). Praviloma so zgodnejše, z močnejšim in hitrejšim mladostnim razvojem a s poznejšim sproščanjem vlage. Na splošno lahko pri krmljenju silaž iz trdink ali mešanih tipov pričakujemo nekoliko boljše rezultate reje kot pri krmljenju silaž iz čistih zobank, pri zobankah pa lahko pričakujemo večje pridelke suhe snovi in zrnja.

Dolžina rastne dobe (FAO razred)

Zelo pomembna lastnost je dolžina rastne dobe in s tem povezana pripadnost določenemu zrelostnemu razredu po mednarodni klasifikaciji FAO. Primernost FAO razreda za pridelovanje na nekem območju je v tesni povezavi z dejavniki okolja, med katerimi sta najpomembnejša toplota in vlaga v rastni dobi. Pri silažni koruzi izbiramo hibride, ki v našem pridelovalnem območju v primernem času dosežejo vsebnost sušine med 300 do 400 g/kg suhe snovi. Pri koruzi za zrnje izbiramo hibride, ki v primernem času dosežejo polno zrelost ter dobro sproščajo vlogo. Za večino Slovenije so primerni zrelostni razredi hibridov za zrnje med FAO 300 in 400 ter silažni hibridi v zrelostnih razredih FAO 350 in 450. Izjema je seveda Primorska, kjer pridelujejo poznejše hibride.

Višina rastlin in odpornost proti lomu in poleganju rastlin

Višini rastlin do vrha metlice in do baze storža ne spadata med pomembnejše gospodarske lastnosti hibridov koruze. Na splošno imajo višje rastline tudi višji nastavek storžev. Zaradi tega so lahko bolj občutljive za lom in poleganje. To se lahko močneje izrazi, če so posevki

pregosti. Višina rastlin praviloma narašča z daljšo rastno dobo. Višje rastline imajo običajno več listne mase, kar posredno kaže na večji potencial za pridelek zrnja in zelinja.

Dolgozelenost rastlin (ang. stay-green)

Dolgozelenost je lastnost hibridov, kjer listna masa počasi odmira. S tem omogoča daljše prestrezanje svetlobe in boljšo fotosintezo, posledično je tudi potencial pridelka lahko večji. Če imamo hibrid z močno izraženo dolgozelenostjo ter je koruza zdrava, lahko siliramo tudi pri nekoliko večji zrelosti, vendar ne pri sušini, večji od 400 g/kg. Torej nam ti hibridi omogočajo tudi nekaj več manevrskega prostora, če so v času siliranja vremenske razmere neugodne. Pomembno je tudi, da lahko pri dolgozelenih hibridih pričakujemo manjše vsebnosti mikotoksinov. Pri dolgozelenih hibridih poteka vzporedno s premeščanjem sladkorjev iz stebel v storže tudi intenzivna fotosinteza. Nasprotno pa pri silazah iz teh hibridov lahko pričakujemo nekoliko pogostejše težave s kvarjenjem na zraku zaradi večjih vsebnosti sladkorjev. Razlog za povečane vsebnosti sladkorjev v teh hibridih je v spremenjenem poteku fotosinteze in v kopičenju sladkorjev v koruznici. Zaradi tega vsebujejo rastline pri priporočeni zrelosti za siliranje še precej sladkorjev v listih in steblih. Silaže iz »stay-green« hibridov so zato predvidoma kakovostnejše (boljša energijska vrednost, boljša kislinska sestava), žal pa bolj občutljive za kvarjenje na zraku. Vseeno, pa priporočamo setev dolgozelenih hibridov, saj imajo številne prednosti, kot je boljša hranilna vrednost in zmanjšana nevarnost za onesnaženje z mikotoksini v času rasti. Ob pridelavi se moramo zavedati, da je iz dolgozelenih hibridov težje pripraviti obstojno silažo, kot pa iz navadnih hibridov.

Vlaga zrnja ob spravilu

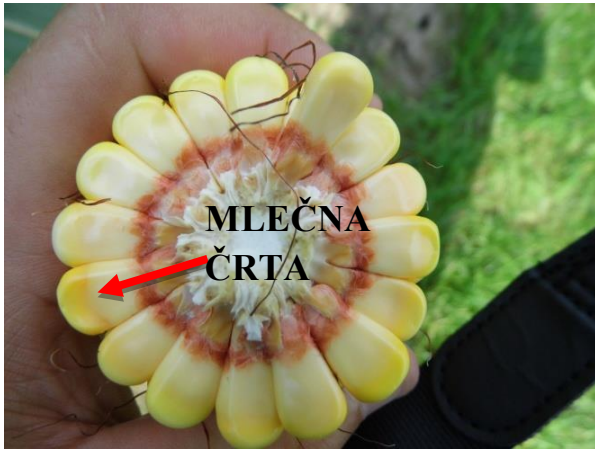
Je pomemben kazalnik, ki neposredno vpliva na ekonomiko pridelovanja koruze za zrnje. Novejši hibridi imajo praviloma daljši vegetativni razvoj, vlaga zrnja ob spravilu pa je na ravni starejših hibridov. To je posledica hitrejšega sproščanja vode iz zrnja pri novejših hibridih. Po vsebnosti vlage v zrnju lahko med sabo primerjamo le hibride z enakim tipom zrnja (zrnje v tipu zobanke vlago sprošča hitreje kot zrnje v tipu trdinke).

Vsebnost suhe snovi ob spravilu

Je najpomembnejši kazalnik primernosti hibrida za siliranje, saj so od vsebnosti sušine odvisna skoraj vsa dogajanja med siliranjem krme. Priporočene vrednosti suhe snovi ob siliranju se gibljejo med 300 in 350 g/kg, izjemoma tudi do 400 g/kg, in temu moramo prilagoditi tudi izbor hibridov. Pri izbiri poznih hibridov tvegamo, da bomo morali predolgo čakati na priporočeno vsebnost suhe snovi ali pa bomo morali rastline predčasno silirati. Zaradi tega lahko pričakujemo silaže slabše energijske vrednosti in večje izgube med vrenjem silaže. Silažo iz premalo zrele koruze tudi živali nerade uživajo. Nasprotno pa lahko v primeru pridelave prezgodnjega hibrida pričakujemo manjše pridelke.

Z zorenjem koruze se povečuje vsebnost suhe snovi, spreminjata se prebavljivost in energijska vrednost koruznice, spreminjata pa se tudi lastnosti zrnja. Kоруza doseže najboljšo hranilno vrednost pri zrelosti, ko se ob dozorevanju koruznice delež zrnja le še počasi

povečuje. Ko doseže rastlina 350 do 400 g/kg suhe snovi, je nadaljnje povečevanje vsebnosti NEL v koruzni silaži zanemarljivo. Hibridi z večjim deležem zrnja dosežejo primerno vsebnost suhe snovi za siliranje prej kot hibridi z manjšim deležem. To omogoča zgodnejšo siliranje, ko je koruznica fiziološko mlajša in ima zato boljšo hranilno vrednost ter manjšo onesnaženost z mikotoksini. Večji delež zrnja se lahko odraža tudi v večjih vsebnostih škroba.

Slika 1. Koruzo siliramo, ko je mlečna črta na položaju $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$, izjemoma do $\frac{3}{4}$ ($\frac{3}{4}$ zrna temno rumene barve).

Količina pridelka (zrnja in suhe snovi)

Je pomembno merilo pri izboru hibrida. Potencial za količino pridelka je genetsko zasnovan in skupni rezultat vseh genetskih lastnosti hibridov koruze ter zunanjih dejavnikov rasti in razvoja koruze. Med zunanjimi dejavniki imajo največji vpliv za doseganje genetskega potenciala podnebne in talne razmere ter korektno izvedeni agrotehnični ukrepi. Potencial za količino pridelka se na splošno povečuje z dolžino rastne dobe oziroma z zrelostnim razredom hibridov, nanj pa vplivata tudi način hibridizacije in tip zrnja.

Odpornost proti poleganju in lomu

Zelo pomembna lastnost, ki jo moramo upoštevati pri pridelavi za zrnje. Večji delež storžev poleglih ali pod storži polomljenih rastlin lahko zgnije ali pa jih kombajn ne more požeti. Vzroki za poleganje in lom so lahko veter in/ali glivične bolezni v prvi vrsti fuzarioze in/ali škodljivci (npr. koruzna vešča, ličinka koruznega hrošča). Na njivah, kjer koruza sledi koruzi je vzrok za poleganje lahko tudi povečevanje poškodb korenin zaradi ličink koruznega hrošča. Hibridi, ki so odpornejši na lom in poleganje imajo močnejše steblo in pogosto tudi večji delež vlaknin. Ker je zaradi tega prebavljivost manjša so manj primerni za pridelavo silaže. Občutljivost za lom se povečuje tudi z višino rastlin, še posebej pri tistih hibridih, ki imajo visok nastavek storža.

Odpornost proti pomembnejšim boleznim in škodljivcem

V naših rastnih razmerah je najbolj pogosta bolezen listov koruzna progavost (*Setosphaeria turcica*). Običajno se pojavi, ko je koruza v fazi od mlečne do voščene zrelosti. Močan in zgoden napad lahko povzroči gospodarsko škodo tako na posevkih, namenjenih pridelavi zrnja kot za silažo. Intenzivnost napada se stopnjuje v toplih in vlažnih rastnih razmerah, na tleh zasičenih z vodo in v slabo prevetrenih legah ter v ozkih kolobarjih. Najbolj so ogroženi poznejši hibridi, ki jih obenem sejemo na gostote večje od 10 rastlin na m². V preteklosti so bile med hibridi zelo velike razlike v odpornosti. Danes je večina novejših hibridov žlahtnjena na večjo odpornost, kljub temu pa se med njimi pojavljajo razlike, ki jih je pri izboru priporočeno upoštevati.

V naših rastnih razmerah boleznini storža najpogosteje povzročajo glive iz rodu *Fusarium*. Okužbe s fuzariozami so odvisne od pridelovalnih razmer, predvsem od temperature in vlažnosti ter od kolobarja ter obdelave žetvenih ostankov. Popolnoma odpornih hibridov korusa na fuzarioze ni, se pa med njimi pojavljajo razlike v odpornosti/tolerantnosti na boleznini storžev, ki izhajajo iz morfoloških ali fizioloških značilnosti hibridov. Delež plesnivih storžev storžev lahko pomembno povečajo poškodbe koruzne vešče, še posebno v toplejših pridelovalnih območjih, kjer ima ta škodljivec dve generaciji na leto.

Bulava snet (*Ustilago maydis*) je glivična bolezen, ki lahko napada vse dele koruzne rastline. V tleh se ohranja v obliki hlamidospor in ker je koruza pogost kolobarni člen so na večini njiv zaloge hlamidospor dokaj velike. Najbolj ugodne razmere za njen razvoj so v vlažnem in toplem vremenu na njivah, kjer koruso pridelujejo v monokulturi ali ozkem kolobarju, takrat se lahko pojavi na 20-30 % rastlin. Posledici močnejšega napada rastlin z bulavo snetjo sta zmanjšana količina in kakovost pridelka.

Koruzna vešča (*Ostrinia nubilalis*) je najpomembnejši škodljivec stoječe korusa pri nas. Pri intenzivnem napadu z izjedanjem stebela in storžev povzroča neposredne in posredne izgube pridelka ter poveča lom rastlin in okuženost storžev in stebel s plesnimi. Koruzni molj (*Sitotroga cerealella*) je nevaren škodljivec predvsem v toplih pridelovalnih območjih (Primorska) in dela škodo tako pred spravilom kot v času skladiščenja zrnja. Med hibridi se pojavljajo razlike v odpornosti na oba škodljivca, a so razlike večinoma vezane na dolžino rastne dobe korusa.

dr. Aleš KOLMANIČ

Andrej ZEMLJIČ

Kmetijski inštitut Slovenije

Preglednica 1: Izbor hibridov koruze za zrnje v letu 2019

Hibrid	Zrelostni razred	Zastopnik	Tip zrnja	Pridelek	Vlaga	Višina	Odpornost/tolerantnost proti:				
							lom in poleg	bolezni storža	bulava snet	koruzna progavost	koruzna vešča
FAO											
Zelo zgodnji hibridi (FAO 100–200)											
P7054	180	Pioneer	Zt	++	++	+	+++	++	+++	+++	+
Zgodnji hibridi (FAO 200–300)											
KWS STABIL	220	Novalis	Tz	+	++	+	+	+	+++	+	+
ES CONCORD	260	Saatbau	Zt	++	+	+	+	+++	++	+++	+
RGT GEOXX	270	Sem. Ljubljana	TZ	++	+	+	++	++	++	++	+
SY FANATIC	280	Syngenta	Tz	++	++	+	+	+	++	-	+
KWS SIMPATICO	300	Novalis	Zt	++	+	++	+	+	+	-	+
P8567	300	Pioneer	Z	++	+	+	+++	+	+	+	+
PR39R20	290	Pioneer	Tz	++	+	+	+++	+	+++	++	+
RGT MAXXALIA	290	Sem. Ljubljana	Z	++	-	+	++	++	++	++	+
BC 293	290	KZ Sevnica	ZT	++	-	++	+++	-	+	++	+
SY ARIOS0	290	Syngenta	Zt	++	+	+	+	+	++	-	+
Srednje zgodnji hibridi (FAO 300–400)											
DKC 3623	300	Agrostaat	Z	+	++	+	+	+	++	+	++
P9074	300	Pioneer	Tz	+	+	+	+++	++	+++	++	++
ARNO (DKC 4439)	300	Saatbau	Zt	++	+	+	++	+++	+++	+++	++
KWS 2370	310	Novalis	Z	+	++	+	+	++	++	-	+
LG 30.325	320	Agrostaat	Zt	+	++	+	++	++	++	++	+
KWS FIGARO	320	Novalis	Tz	+	+	+	++	++	++	++	++
P9175	320	Pioneer	Z	++	-	+	+++	+	+	+++	++
PR38Y34	320	Pioneer	Tz	+	+	+	+++	++	+	+	+
ALEGRO (DKC 4025)	320	Saatbau	Zt	++	++	+	+++	+++	+++	++	++
KWS WALTERINO	330	Novalis	Zt	+	+	++	++	++	++	+	++
SY CHORINTOS	330	Syngenta	Z	++	++	+	+	+++	+++	+	+

DKC 4351	340	Agrosaat	Z	++	+	+	+	++	++	++	+
P9400	340	Pioneer	Zt	+	++	+	++	-	+	+	+
ALSO (DKC 4439)	340	Saatbau	Z	++	+	+	+++	++	+++	++	++
RGT FISSIXX	340	Sem. Ljubljana	Z	++	-	+	++	+	+	+++	++
SY PHOTON	340	Syngenta	Z	+++	++	+	+	++	++	+	+
DKC 4569	350	Agrosaat	Zt	++	++	+	+	++	++	++	+
DKC 4522	350	Agrosaat	Z	++	+	++	+	+++	+++	+++	++
DKC 4590	350	Agrosaat	Zt	++	+	+	+	++	++	+++	+
BC 344	350	KZ Sevnica	Z	+	+	+	+++	+++	++	++	+
KWS SOLFERINO	350	Novalis	Z	++	++	-	+	+	++	+	++
P9241	350	Pioneer	Z	+++	-	++	+++	++	+++	+++	++
ARNAUTO (DKC 4541)	350	Saatbau	Z	++	++	+	+	+++	+++	+++	++
THRILLER	360	KZ Sevnica	Z	+	-	+	++	++	+++	++	+
P9486	360	Pioneer	Z	++	+	++	++	+++	+++	+++	+
OS 378	360	Semestar	Zt	+	-	+	+	++	++	-	++
SY ORPHEUS	360	Syngenta	Zt	++	+	+	+	+	+++	+++	+
DKC 4717	370	Agrosaat	Z	+++	+	+	++	+++	+++	+++	++
SY DARTONA	370	Syngenta	Z	++	+	+	++	-	+++	++	+
P9537	380	Pioneer	Z	+++	+	+	+	+	++	+	+
SY ZEPHIR	380	Syngenta	Z	++	+	+	++	++	+	+	+
P9721	390	Pioneer	Zt	++	-	++	+++	+	+++	+++	++
PR37N01	390	Pioneer	Zt	++	+	+	+++	++	+++	++	+
RGT FERARIXX	390	Sem. Ljubljana	Z	++	+	++	+	+	++	+++	+
OS 398	390	Semestar	Z	+	-	+	++	++	++	++	++
SY KREON	390	Syngenta	Zt	++	+	++	++	++	++	++	++
Srednje pozni hibridi (FAO 400–500)											
KENOBIS	400	Novalis	Z	+	++	+	++	++	++	+	++
P9903	400	Pioneer	Z	+++	+	-	+++	+++	+++	+++	++
AURELIO (DKC 4943)	400	Saatbau	Z	+++	-	+	+++	+	+++	+++	+
FUXXTER	400	Sem. Ljubljana	Z	++	++	-	+	++	++	++	+
BALASCO	410	Novalis	Z	++	++	+	++	+++	+	+	++
P9915	410	Pioneer	Z	++	+	+	+++	+++	++	+++	++
P9911	410	Pioneer	Z	++	+	+	++	+	++	+++	+

BC 424	420	KZ Sevnica	Z	++	+	-	+++	++	++	-	++
PR37F73	420	Pioneer	Z	+	+	+	+	+++	+++	+++	+
MEMOXX	420	Sem. Ljubljana	Z	++	-	+	+	+	+++	+++	+
SY SENKO	420	Syngenta	Z	+++	+	++	++	++	+	++	++
LG 34.90	430	Agroaat	Z	++	+	++	+++	+	+	++	++
BC 418B (JENNIFER)	430	KZ Sevnica	Z	+	+	+++	+	+	+	+++	++
P0216	430	Pioneer	Z	+++	-	++	+++	+	+++	+++	++
FARAONIXX	440	Sem. Ljubljana	Z	+	+	++	++	-	+++	++	++
PAJDAŠ	450	KZ Sevnica	Zt	+	+	+	++	++	++	-	+
Pozni hibridi (FAO 500-700)											
BC 5982	510	KZ Sevnica	Z	+	+	+	++	++	+	+	-
DKC KING	540	Saatbau	Z	+	+	++	+++	++	+++	+++	+
KONTIGOS	550	Novalis	Z	++	+	++	+	++	++	+	+
P1114	550	Pioneer	Z	++	+	+	++	++	+++	++	+
P31Y43	690	Pioneer	Z	+	-	++	+	+	+++	+	+

Preglednica 2: Izbor hibridov koruze za silažo v letu 2019

Hibrid	Zrelostni razred	Zastopnik	Tip zrnja			Vsebnost		Pridelek			Odpornost/tolerantnost proti:		
				dolgozelenost (ang. stay green)	višina rastlin	škrob	NEL	zelinje	sušina	NEL na ha	lom	poleganje	koruzna progavost
Srednje zgodnji in srednje pozni hibridi													
KWS 2323	310	Novalis	Z	-	+	+	+	+	+	+	++	++	+
LG 30.311	320	Agrosaat	ZT	-	+	-	+	-	+	+	+	++	+
PR38Y34	320	Pioneer	Tz	+	+	+	+	-	+	+	++	++	++
NS 3022	350	KZ Lenart	Z	-	+	+	+	+	+	++	++	++	+
P9400	350	Pioneer	Zt	+	+	+	+	-	+	+	++	+++	++
NS 4051	360	KZ Lenart	Z	++	+	+	+	+	+	+	++	++	++
LG 33.87	380	Agrosaat	Zt	+	+	+	-	+	+	+	++	++	++
P9537	380	Pioneer	Z	+	+	++	+	+	+	+	+	+	++
ALBERTO (DKC 4621)	380	Saatbau	Z	++	+	+	+	++	++	++	++	++	++
P9721	390	Pioneer	ZT	+++	+	++	+	+	++	++	++	++	+++
PR37N01	390	Pioneer	Zt	++	+	+	+	+	+	+	++	++	++
SY KREON	390	Syngenta	Z	++	+	+	+	+	+	+	++	+	++
SHANNON	400	Agrosaat	Z	-	+	+	+	+	++	++	++	++	+
P9903	400	Pioneer	Z	+	+	++	+	-	+	+	++	++	++
BALASCO	410	Novalis	Zt	++	+	+	+	++	+	+	++	++	++
P9911	410	Pioneer	Z	+++	+	+	+	++	++	++	++	+++	+++
MEMOXX	420	Sem. Ljubljana	Z	++	+	+	+	++	+	+	++	++	++
DRAVA 404	420	Semestar	Zt	-	+	+	+	+	-	+	-	++	++
SY SENKO	420	Syngenta	Z	+	++	+	+	++	++	++	+++	+++	++
LG 34.90	430	Agrosaat	Z	+	++	+	+	++	+	+	++	++	++
P0216	430	Pioneer	Z	+++	++	++	+	++	++	+++	++	++	++
FARAONIXX	440	Sem. Ljubljana	Zt	++	+	-	+	++	+	+	++	++	++
AAPOTHEOZ	450	Agrosaat	Zt	-	+			++	+	+	++	++	+++
BC 418B (JENIFFER)	450	KZ Sevnica	Z	++	++	-	+	++	+	+	-	++	++
SY ZOAN	450	Syngenta	Z	+	+	-	+	++	+	+	++	++	++
DKC KING	540	Saatbau	Z	+++	++	-	+	+++	+	++	++	++	+++

Legenda:

- slabši pridelek / visoka vlaga / slaba odpornost
- + povprečen pridelek / srednja odpornost
- ++ velik pridelek / dobra odpornost
- +++ zelo velik pridelek / majhna vlaga / zelo dobra odpornost

Tip zrnja:

- T = trdinka
- Tz = trdinka z zelo majhnim izrazom zobatosti
- TZ= mešani tip s poudarjeno klenostjo
- ZT = mešani tip s poudarjeno zobatostjo
- Zt = zobanka z zelo majhnim izrazom klenosti
- Z = zobanka

Legenda velja za preglednici 1 in 2!!

Zastopniki:

- Agrosaat =RWA Slovenija d.o.o., Dolenjska cesta 250a, Lavrica, 1291 Škofljica
- KZ Lenart =Kmetijska zadruga Lenart, Industrijska ulica 24, 2230 Lenart v Slovenskih goricah
- KZ Sevnica = KZ Sevnica z.o.o., Savska cesta 20C., 8290 Sevnica
- Novalis = Novalis d.o.o., Slovenija, Usnjarska 7, 2000 Maribor
- Pioneer = Pioneer semena holding GmbH Parndorf , Markišavska ulica 10, 9000 Murska sobota
- Saatbau = Saatbau Linz, Hajdoše 1b, 2288 Hajdina
- Sem. Ljubljana = Semenarna Ljubljana d.o.o., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana
- Semestar = Semestar trgovina in storitve d.o.o., Mariborska cesta 53C., 2327 Rače
- Syngenta = Syngenta Agro d.o.o., Kržičeva ulica 3, 1000 Ljubljana